

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 11/2016
11.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Горана Кљајевића и др, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката М.К., поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебног одељења К По1 бр. 17/15 од 22.12.2015. године и Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж2 По1 бр. 52/16 од 17.02.2016. године, у седници већа одржаној дана 11. маја 2016. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Кљајевића – адвоката М.К., поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебног одељења К По1 бр. 17/15 од 22.12.2015. године и Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж2 По1 бр. 52/16 од 17.02.2016. године, у делу у којем се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. и 4. Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као неблагоприятен.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебног одељења К По1 бр. 17/15 од 22.12.2015. године, одбијен је предлог браниоца окривљеног Горана Кљајевића, адвоката М.К., за обуставу кривичног поступка против окривљеног Горана Кљајевића, због кривичних дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ у стицају са кривичним делом злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ из тачке 1. и злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ из тачке 10, по оптужници ОЈТ у Београду – Специјалног тужилаштва, сада Тужилаштва за организовани криминал Кт.С. 6/06 од 11.10.2006. године и др, измењене оптужницом Кт 6/06 од 21.09.2012. године (прецизирана дана 24.10. и 25.10.2012. године и 02.11.2012. године) и уређена дана 19.03.2015. године.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж2 По1 бр. 52/16 од 17.02.2016. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Горана Кљајевића, адвоката М.К., изјављена против решења Вишег суда у Београду, Посебног одељења КПо1 бр.17/15 од 22.12.2015. године.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Горана Кљајевића – адвокат М.К., из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3. у вези са чланом 485. став 1. тачка 1. и став 2. и 4. у вези тачке 4, у вези са чланом 438. став 1. тачка 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијана решења тако што ће обуставити кривични поступак у односу на окривљеног Горана Кљајевића по оптужници ОЈТ у Београду – Специјалног тужилаштва, сада Тужилаштва за организовани криминал Кт.С. 6/06 од 11.10.2006. године, Кт. С 21/06 од 21.06.2007. године, Кт. С 20/06 од 07.06.2007. године, Кт. С 6/06 од 12.11.2007. године и исправком од 28.12.2007. године, Кт. С 20/06 од 01.07.2008. године, Кт. С 19/06 од 08.09.2008. године и Кт. С 20/06 од 20.02.2009. године, обједињену, проширену и измењену оптужницом Кт 6/06 од 21.09.2012. године (прецизирана дана 24.10. и 25.10.2012. године и 02.11.2012. године) и дана 19.03.2015. године, у предмету Вишег суда у Београду, Посебног одељења са службеним бројем КПо1 бр.17/15.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. и 4. ЗКП, док је у делу у којем се односи на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3. ЗКП у вези са чланом 34. став 3. и 4. Устава Републике Србије, неблаговремен.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног правноснажно решење побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП и с тим у вези истиче да је у доношењу побијаног решења Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж2 По1 бр.52/16 од 17.02.2016. године, као председник већа учествовао судија Милимир Лукић, који се морао изузети, јер је претходно, као члан већа, приликом доношења решења Округног суда у Београду, Посебног одељења Кп 11/06-Кв.П 299/06 од 08.12.2006. године и решења Кп 11/06-Кв.П 248/07 од 27.08.2007. године, којима је окривљеном Горану Кљајевићу продужен притвор за два месеца, повредио претпоставку невиности окривљеног што је утврђено одлуком Уставног суда Уж 227/08 од 09.07.2009. године, а на који начин је у конкретном случају прекршен принцип непристрасности као елемент права на правично суђење, те је наведени судија морао бити изузет из учествовања у процесу одлучивања у предметној кривичној ствари.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног оцењени су неоснованим, из следећих разлога:

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП, постоји уколико је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети, дакле уколико је реч о постојању неког разлога за изузеће предвиђених у члану 37. став 1. тачка 1. до 4. ЗКП, а не о постојању околности које изазивају сумњу у његову непристрасност, што би евентуално могао бити разлог за изузеће судије, односно судије поротника од судијске дужности у смислу одредбе члана 37. став 2. ЗКП.

Како бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је учествовањем судије Милимира Лукића у доношењу одлуке Апелационог суда у Београду, Посебног одељења, прекршен принцип непристрасности, те дакле указује на разлог за изузеће из члана 37. став 2. ЗКП, а не на разлоге прописане у члану 37. став 1. тачка 1. до 4. ЗКП, те који, сходно томе, не представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП, то је захтев у овом делу одбијен као неоснован.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП и истиче да се у конкретном случају ради о правноснажно пресуђеној ствари (*res judicata*), на основу правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж2 По1 бр. 7/14 од 13.11.2014. године и правноснажног решења истражног судије Вишег суда у Београду, Посебног одељења Ки По1 бр. 132/10 од 03.07.2013. године.

С тим у вези, у захтеву се истиче да је пресудом Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж2 По1 бр. 7/14 од 13.11.2014. године, ставом I изреке, одбијена као неоснована жалба тужиоца за организовани криминал и потврђена пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 бр. 63/10 од 15.05.2013. године у делу у којем је на основу члана 423. тачка 2. ЗКП окривљени Горан Кљајевић, поред окривљених Немање Јоловића, Секуле Пијевчевића и Слободана Радуловића, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело злочиначко удруживање из члана 346. став 1. КЗ, као и да је правноснажним решењем истражног судије Вишег суда у Београду, Посебно одељење Ки По1 бр. 132/10 од 03.07.2013. године обустављен кривични поступак против окривљеног Горана Кљајевића, због кривичног дела примања мита из члана 367. став 1. КЗ, описаног у захтеву за спровођење истраге Кт број 3/07 од 02.02.2007. године, обзиром да је Тужилаштво за организовани криминал дана 29.05.2013. године поднеском Кт. бр. 6/06 у односу на ово кривично дело одустало од кривичног гоњења, те да су наведене судске одлуке, донете у корист окривљеног Горана Кљајевића, игнорисане приликом доношења побијаних решења, па се тако „окривљени и даље кривично прогони, упркос уставној и законској забрани гоњења за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен, односно за које је оптужба правноснажно одбијена, односно поступак правноснажно обустављен“.

Према ставу браниоца, између радњи које су под тачком 10. уређене оптужнице (од 19.03.2015. године) окривљеном Горану Кљајевићу стављене на терет и радњи због којих је окривљени правноснажно ослобођен од оптужбе (кривично дело из члана 346. став 1. КЗ) пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 63/10 од 15.05.2013. године, као и између радњи описаних под тачком 1. исте оптужнице те радњи у односу на које је према окривљеном правноснажним решењем Вишег суда у Београду, Посебног одељења Ки По1 132/10 од 03.07.2013. године обустављен кривични поступак, постоји објективни и субјективни идентитет, те се ради о пресуђеној ствари, а услед чега су, према наводима захева, побијана решења донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП.

Међутим, по оцени овога суда, изложени наводи захтева су неосновани.

Наиме, на исту битну повреду одредаба кривичног поступка, бранилац окривљеног указивао је и у жалби изјављеној против решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 бр. 17/2015 од 22.12.2015. године. Апелациони суд у Београду, Посебно одељење, као другостепени, ове жалбене наводе је оценио неоснованим, прихватајући у свему као правилне разлоге првостепеног суда изнете у побијаном решењу због чега се у конкретном случају не ради о већ пресуђеној ствари у односу на кривично дело примања мита из члана 367. став 1. КЗ у стицају са кривичним делом злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ из тачке 1. прецизиране оптужнице, као и у односу на кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ из тачке 10. прецизиране оптужнице, а које разлоге и Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Поред тога, из списка предмета произилази да радња извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ, описана под тачком 10. оптужнице Тужилаштва за организовани криминал Кт. С 6/06, уређене дана 19.03.2015. године, у свему одговара тачки 8. пресуде Вишег суда у Београду, Посебног одељења К По1 63/10 од 15.05.2013. године (страна девет - 11 првостепене пресуде), а у ком делу је првостепена пресуда (Вишег суда у Београду, Посебног одељења К По1 63/10 од 15.05.2013. године) укинута пресудом Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1 По1 бр. 7/14 од 13.11.2014. године (став VI на страни 10 и 11 наведене пресуде). Стога се, по оцени овога суда, у односу на ово кривично дело, не може радити о правноснажно пресуђеној ствари, како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, нити је од значаја чињеница да је првостепеном пресудом одбијена оптужба према окривљеној Делинки Ђурђевић, због кривичног дела кршења закона од стране судије из члана 360. став 1. КЗ услед наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења.

Такође, ни у односу на тачку 1. оптужнице Кт. С 6/06, уређене дана 19.03.2015. године, не може се радити о правноснажно пресуђеној ствари, обзиром да опис радњи извршења кривичног дела које су окривљеном Горану Кљајевићу стављене на терет од тачком 1. наведене оптужнице (кривично дело

примање мита из члана 367. став 1. КЗ у стицају са кривичним делом злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ), одговара тачки 1. првостепене пресуде, односно пресуде Вишег суда у Београду, Посебног одељења К По1 63/10 од 15.05.2013. године (описане на страни четири те пресуде), а у ком делу је првостепена пресуда укинута пресудом Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1 По1 бр. 7/14 од 13.11.2014. године (став VI, страна 10 другостепене пресуде), те који чињенични опис је садржан у оптужници Тужилаштва за организовани криминал Кт. С 6/06 од 21.09.2012. године (страна 12 и 13 оптужнице). При томе, на закључак да се у конкретном случају, у односу на наведено кривично дело не ради о правноснажно пресуђеној ствари, без утицаја је чињеница да је правноснажном пресудом у односу на окривљеног Секулу Пијевчевића правноснажно одбијена оптужба да је извршио кривично дело давања мита из члана 368. став 1. КЗ.

Из наведених разлога, наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Кљајевића – адвоката М.К. којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, оцењени су неоснованим.

Исти захтев, у делу у којем се указује да је побијаним решењима учињена повреда одредаба члана 485. став 1. тачка 3. ЗКП, у вези са чланом 34. став 3. и 4. Устава Републике Србије, одбачен је као неблагоприятан.

У вези са овом повредом закона, у захтеву се истиче да је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење, доносићи побијано решење Кж2 По1 52/16 од 17.02.2016. године у већу којим је председавао судија Милимир Лукић „игнорисао правно дејство“ одлуке Уставног суда Србије Уж 227/08 од 09.07.2009. године, којом је усвојена уставна жалба Горана Кљајевића и утврђено да је решењима Окружног суда у Београду – Посебно одељење Кв. П. 299/06 од 08.12.2006. године и Кв. П. 248/07 од 27.08.2007. године, у чијем је доношењу учествовао исти судија, повређено право подносиоца уставне жалбе на претпоставку невиности зајемчену одредбом члана 34. став 3. Устава Републике Србије. Такође, захтевом се указује и на повреду става 4. члана 34. Устава, јер је према ставу браниоца побијаним решењима учињена повреда начела *ne bis in idem*, а обзиром да се према окривљеном и даље води кривични поступак, иако је реч о пресуђеној ствари.

Одредбом члана 485. став 3. ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости из разлога прописаних у ставу 1. тач. 2. и 3. тог члана може поднети у року од 3 месеца, од дана када је лицу (члан 483. став 1) достављена одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Из дописа Уставног суда Су бр. 493/1 од 22.10.2015. године, који је овоме суду достављен дана 23.10.2015. године (поводом захтева за заштиту законитости истог браниоца, у предмету Врховног касационог суда Кзз Ок 16/15), произилази да је одлука Уставног суда Уж бр.227/2008, по уставној жалби Горана Кљајевића, у том предмету донета 09.07.2009. године и експедована 28.07.2009. године препорученом пошљом, и то како подносиоцу уставне жалбе Горану Кљајевићу, тако и његовом пуномоћнику – адвокату В.Б., на адресе наведене у

уставној жалби, да је достава ове одлуке подносиоцу уставне жалбе Горану Кљајевићу покушана више пута безуспешно, због чега је достављање извршено, сагласно закону, истицањем на огласној табли Уставног суда, дана 30.09.2009. године, док је достава ове одлуке пуномоћнику подносиоца уставне жалбе – адвокату В.Б. покушана 28.07.2009. године, а извршена 14.09.2009. године.

Одредбом члана 10. Закона о Уставном суду, који се примењивао у време доношења одлуке Уставног суда Уж 227/2008 од 09.07.2009. године ("Службени гласник РС", број 109/2007 од 27.11.2007. године), прописано је да Уставни суд има Пословник о раду Уставног суда којим се ближе прописује организација, начин и јавност рада, као и поступак пред Уставним судом.

Према Пословнику Уставног суда који се примењивао у време доношења одлуке Уставног суда Уж 227/2008 ("Службени гласник РС", број 24/08 од 07.03.2008. године), којим је ближе уређен начин рада, поступак и организација Уставног суда, као и начин достављања аката Уставног суда, и то према члану 87. став 1. Пословника, учесницима у поступку доставља се писмени отправак одлуке, решења и закључка, који оверава овлашћени државни службеник, по правилу у року од 30 дана од дана доношења. Ставом 2. истог члана прописано је да, ако се одлука, решење, односно закључак Уставног суда из било ког разлога не може доставити учесницима у поступку – достављање се врши њиховим истицањем на огласној табли суда, а ставом 3. истог члана прописано је да се у случају става 2. тог члана достављање сматра извршеним 8 дана од дана истицања одлуке, решења или закључка на огласној табли суда. Ставом 4. истог члана, прописано је да, ако се одлука или решење Уставног суда, које је објављено у Службеном гласнику, из било ког разлога не може доставити учесницима у поступку – достављање се сматра извршеним даном објављивања.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да је подносиоцу уставне жалбе Горану Кљајевићу извршена уредна достава одлуке Уставног суда Уж 227/2008 преко огласне табле Уставног суда дана 30.09.2009. године, а да је његовом пуномоћнику – адвокату В.Б. ова одлука достављена 14.09.2009. године (према повратници коју је Уставни суд доставио Врховном касационом суду), као и да је наведена одлука Уставног суда објављена у "Службеном гласнику РС", број 60/09 од 03.08.2009. године, те обзиром да је захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених Горана Кљајевића - адвоката М.К. према пријемном печату суда, поднет дана 22.03.2016. године, то је очигледно да је захтев неблаговремен, јер је поднет више година након рока прописаног одредбом члана 485. став 3. ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 1. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен као неблаговремен, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.